

A Múcsarnok első aranykora

A termek vezértémái

Első terem

A képzőművészeti élet centrális intézménye, a Képzőművészeti Társulat (OMKT)

A kultúrpolitika kiemelkedő személyiségei, a festészetpártoló kultuszminiszterek

portréi (Eötvös József, Trefort Ágoston, Ipolyi Arnold, Csáky Albin, Wlassics Gyula)

(a bejárattal szemben lévő falon : Rudolf főherceg, Ferenc József és Erzsébet királyné)

Ferenc József mint mecénás és szponzor

(a művészetkedvelő uralkodó, aki őszintén érdeklődő

tárlatlátogató és a magyar művészetnek is mecénása volt)

“Az elit elitje”: akik őszintén hitték, hogy művészetek nélkül nincs modern kultúra:

(id. gróf Andrássy Gyula és fiai, Tivadar és ifj. Gyula: ízlés és nyitottság)

A romantikus szépségkultusz jegyében: a tájfestés aranyfedezete

(Itália ihletése, a nemzeti táj, az egzotikum és az intim táj, képek, amiket

a kor mecénás elitje a legszívesebben gyűjtött: Ligeti, Telepy, Pettenkofen)

Második Terem

A szenzáció-képek – “az utazó szenzációképek” (MMM.)

Makart, Matejko, Munkácsy

(a monumentális történelemképek a terem baloldalán)

Regionális identitások;

A horvát történelmi festészet (Vlaho Bukovac, Oton Iveković)

Az osztrák, cseh és magyar történelmi festészet egyéb jelentős példái

(Anton Romako, Maximilian Gierymski, Václav Brožík, Wagner Sándor)

Harmadik terem (egymásra következően két részre osztva)

I. A realista–naturalista fordulat

(a kendőzetlen valóság keserve: Pataky László, Rudolf Bacher, Mednyánszky

László, Jakub Schikaneder, Bihari Sándor)

(az “áhitat képei”: Csók István, Antoni Jezierski)

II. A lélek tájai: hangulatfestészet mint a szimbolizmus nyitánya

(az egyéni tájban megéreztetni Isten jelenlétét – Mednyánszky László

Emil Jakob Schindler, Paál László, Munkácsy Mihály, Olgyai Viktor)

Negyedik (oldalsó terem jobbra) mint “Intermezzo”

Az aktfestés iskolája, a monumentális falfestés: Lotz Károly

“Lotz Károly: Eros festője Thanatos nélkül”

(grafikai kabinet – Lotz-rajzok)

(Mellette a kor nőideáljai, Székely Bertalan, Johannes Temple)

Ötödik (baloldali oldalsó terem)

A lengyel fetészet: a “Młoda polska” gyötrődő világképe

(a történelem terhe és a nő démonizálása)

Jacek Malczewski, Stanislaw Wyspiański, Wojciech Weiss, Leon Wyczółkowski,

Olga Boznanská, Witold Wojtkiewicz,

Hatodik terem (a kereszthajó balszárnya)

A kilencvenes évek cseh modernsége: a dekadencia vállalása és szorongás

(Frantisek Kupka, Alfons Mucha,

Maximilian Pirner, Karel Hlaváček, Jan Preisler, Max Svabinsky)

Az osztrákok: Bécs válságos útkeresése az esztéticizmus varázsában

(Bécs színház- és a zenekultusza a Beethoven- zeneszoba)

Franz Matsch, Carl Moll, Maximilian Lenz, Otto Friedrich, J.M. Auchentaller

Hetedik terem: Az Apszis

A magyar festészet új hulláma: kivonulás a tájba

(a természet színeinek és fényének mámora,

“magyar táj magyar ecsettel” – Szinyei Merse Pál és Nagybánya

Mellette párhuzamban a modern léleklátók emberképe:

Rippl-Rónai, Ferenczy Károly, Vaszary János

Stróbertz Ferenc, Glatz Oszkár

A magyar anyaggal szembeni falon példák a komor hangszerelésű

horvát szimbolizmusból:

Mirko Racki: Dis városa, Emanuel Vidovic: Angelus)

Nyolcadik terem: (a kereszthajó jobboldali szárnya)

A valóság megkötő ereje: akik nem tudtak/akartak kivonulni

(a realizmus hűséges katonái, és a sehova nem tartozó

“keresők” a fősodrason kívül)

Kernstok Károly, Révész Imre, Poll Hugo, Nádler Róbert,

Magyar-Mannheimer Gusztáv, Paczka Kornélia, Koszta József

Perlmutter Izsák, Tornyai János, Zemplényi Tivadar